

Rusija: Čemu panika?

Rusija kaže rano je za dodatno smanjenje proizvodnje

OPEC

NATIONAL PETROLEUM COMMITTEE OF SERBIA

WORLD PETROLEUM COUNCIL

БУДУЋНОСТ
НА ДЕЛУ

SADRŽAJ

NAFTA

- Rusija kaže rano je za dodatno smanjenje ..... [OVDE](#)
- Kina pred padom od 25% u domaćoj potražnji za naftom ..... [OVDE](#)
- Pritisak akcionara BP-a: Prodajte ideo u Rosneftu ..... [OVDE](#)
- WSJ: Turobni rezultati Exxon-a i Chevron-a dodatno zamračuju naftni sektor ..... [OVDE](#)
- Hess: Ključna američka polja škriljaca uskoro očekuje pad proizvodnje ..... [OVDE](#)
- Lukoilove pumpe u Belorusiji suočene sa manjkom goriva ..... [OVDE](#)
- Tri miliona barela na dan – nova normala američkog izvoza nafte ..... [OVDE](#)
- Transneft preti „račun“ od milijardu dolara zbog kontaminirane nafte ..... [OVDE](#)
- Kako je Exxon uskratio Gvajanu za 55 mlrd dolara prihoda ..... [OVDE](#)
- Ambiciozna klimatska obećanja Equinora ..... [OVDE](#)
- Rusija prednjači, a Gasprom dominira, u eksploraciji nafte i gasa na Arktiku ..... [OVDE](#)
- Indijske kompanije pred ulaskom u Vostok Oil projekat ..... [OVDE](#)
- Britanija: Od 2035. zabrana za nove benzince, dizelaše i hibridne automobile ..... [OVDE](#)
- Gasprom njeft: Jedinstvena tehnologija na perimetru Ačimov ..... [OVDE](#)
- Rekordna neto dobit OMV-a ..... [OVDE](#)
- UNKS: Kretanje cene nafte Brent ..... [OVDE](#)

GAS

- Platts: Zašto je tranzit ruskog gaza kroz Ukrajinu drastično srezan u januaru? ..... [OVDE](#)
- Bugarska će tužiti Gasprom Briselu zbog visokih cena? ..... [OVDE](#)
- Evropska komisija: Izbegavajte sklapanje dugoročnih gasnih ugovora ..... [OVDE](#)
- Analiza: EU će uložiti 100 mlrd USD u „nepotrebnu“ gasnu infrastrukturu ..... [OVDE](#)

REGION

- Sada i OMV ne isključuje mogućnost izlaska iz projekta Neptun Deep ..... [OVDE](#)
- FBiH priprema uvođenje ekstra poreza u delatnosti istraživanja nafte i gasa ..... [OVDE](#)
- Partnerstvo američkih institucija i gasovodnih operatora istočne Evrope ..... [OVDE](#)
- UNKS: Cene goriva u regionu ..... [OVDE](#)

NAFTA

Rusija kaže rano je za dodatno smanjenje

BEČ - Rusija je u četvrtak odbila predloge za smanjenje proizvodnje nafte na sastanku OPEC+ i zatražila više vremena za procenu uticaja koronavirusa na cene sirove nafte, preneli su mediji.

Delegati Organizacije zemalja izvoznica nafte i Rusije - zajedno poznati kao OPEC+ - tri dana su u Beču u okviru „zajedničkog tehničkog odbora“ razgovarali o dodatnom smanjenju proizvodnje kako bi odgovorili na pad potrošnje nafte, prvenstveno u Kini, izazvan posledicama koronavirusa.

Razgovori su propali u četvrtak jer je Rusija odbacila predlog Saudijske Arabije da članice saveza smanje proizvodnju za dodatnih 600.000 barela dnevno, preneo je *Wall Street Journal*.

Rusija je zatražila nastavak konsultacija, ali format i vreme nisu jasni, izvestila je agencija *TASS* pozivajući se na neimenovani izvor.

V.d. ministar energetike Aleksandar Novak citiran je ranije tokom dana od strane ruskih agencija da Moskva još nije spremna za formulisanje stava.

"Ne mogu reći na šta smo ili nismo spremni ako ne razumemo situaciju jasno i ako imamo jasne prognoze razvoja koronavirusne situacije", rekao je. "Trebalo bi nam dodatnog vremena da vidimo kako se situacija razvija, kakav će uticaj imati na globalna tržišta i na naftu", dodao je.

OPEC i Rusija u decembru su se dogovorili da će 2020. smanjiti proizvodnju za dodatnih 500.000 barela dnevno, na prethodni rez od 1,2 miliona barela, odnosno ukupno za 1,7 miliona barela dnevno.

Ranije ove nedelje portparol iračkog ministarstva za naftu, Assem Jihad, rekao je da će bilo kakvo smanjenje morati biti najavljeno na ministarskom sastanku OPEC-a, a koji bi mogao biti pomeren mesec dana ranije, iz marta u februar.

Kina pred padom od 25% u domaćoj potražnji za naftom

LONDON - Kineski energetski čelnici prognoziraju da će potrošnja nafte u ovoj godini potonuti 25%, budući da je epidemija koronavirusa blokirala putovanja i zaustavila industrijsku aktivnost, prenosi *Financial Times*.

U najvećim kineskim rafinerijama očekuje se da će potražnja u zemlji u februaru pasti za 3,2 miliona barela na dan (Mbd) u odnosu na prošlu godinu, pad koji bi iznosio više od 3% globalne potrošnje nafte.

Kineska potražnja za naftom u februaru 2019. iznosila je 13 Mbd, prema podacima Međunarodne agencije za energiju.

Izvršni direktor jedne kineske rafinerije rekao je za FT da će, ako širenje virusa dostigne vrhunac u narednim nedeljama, potrošnja nafte u Kini u martu biti verovatno 10% manja nego pre godinu dana.

Prema izvorima londonskog poslovnjaka, dnevna prodaja proizvoda poput lož ulja i asfalta opala za 90% od kraja januara, jer je logistika otežana restrikcijama u saobraćaju, zbog čega su zalihe rafinerija porasle za više od 50%, pritiskujući novčane tokove.

DIZEL *G-DRIVE*

POUZDAN DO

WSJ: Turobni rezultati Exxon-a i Chevron-a dodatno zamračuju naftni sektor

NIJUJORK - Akcije Exxon Mobil-a i Chevron-a potonule su se na višegodišnji minimum nakon što su dva najveća američka proizvođača nafte objavila svoje najslabije rezultate u godinama unazad.

Profit kompanije Exxon za fiskalnu 2019 godinu od 14,3 milijarde (B) dolara (USD) opao je 31% sa 20,8B USD u prethodnoj godini - i ujedno na treći najniži nivo ovog stoljeća - dok se istovremeno kapitalna potrošnja popela za 20% na 31B USD sa 26B USD u 2018. godini, a prihodi su skliznuli za 9% na 265B USD prošle godine sa 290B USD godinu ranije, piše u ovonavedljenoj analizi *The Wall Street Journal*.

Chevron je zabeležio svoj najbrži gubitak u deceniji nakon što je iz portfolija otpisao vrednost poljima prirodnog gasa u Severnoj Americi, uz istovremeno

srozane prinose od svog inostranog rafinerijskog sektora i proizvodnje nafte van SAD.

Izvršni direktor Exxon-a Darren Woods rekao je, referišući u prošli petak o rezultatima poslovanja kompanije da, iako se industrija suočava s "izuzetno zahtevnim tržišnim uslovima", Exxon neće smanjiti potrošnju jer je usmerena na dugoročnu ponudu i potražnju. "Mi čvrsto verujemo da ulaganja tokom ovog ciklusa imaju neke stvarne prednosti."

Za razliku od Chevron-a, koji je odgovorio na pozive sa Wall Street-a za štednju, **Exxon "korača po taktu sopstvenog bubnja"**, kaže čelnik investicionog Fonda Adams Mark Stoeckle za **WSJ**.

Woods se obvezao da će povećati Exxon-ovu proizvodnju s tipičnih ~ 4 miliona barela na dan (Mbd) na 5 Mbd povećavajući godišnja ulaganja za 4B- & B USD na ukupno 30B USD i fokusirajući se na nekoliko ključnih projekata poput Gvajane i Permskog basena američkih škriljaca.

Hess: Ključna američka polja škriljaca uskoro očekuje pad proizvodnje

HJUSTON - Jedan od pionira "američke škriljne revolucije", čelnik kompanije Hess Corporation, John Hess, kaže da su ključna američka polja škriljaca pred proizvodnim vrhom, što znači da će OPEC i dalje imati ulogu američkih strateških rezervi nafte.

Obraćajući se u utorak Argus Americas naftnom samitu u Houstonu, Hess je rekao da se proizvodnja na Eagle Ford basenu škriljaca približava vrhu, dok će najveći američki Permski basen dostići vrhunac sredinom ove decenije a već se suočava s problemima, a gigantsko polje Bakken gde je Hess glavni proizvođač, dostići će vrhunske nivoje proizvodnje u naredne dve godine.

To znači da će Organizacija zemalja izvoznica nafte i dalje delovati kao "Federalna rezerva nafte", konstatovao je on, javlja **Reuters**.

Pritisak akcionara BP-a: Prodajte udeo u Rosnjeftu

LONDON - Britanski kolos BP za sada odoljeva pritiscima da proda svoj 15 milijardi dolara vredan udeo u ruskom naftnom gigantu Rosnjeftu, u sklopu započetkog velikog remonta poslovne strategije, u korist uvećanja isplate dividendi i suočavanja sa ograničenjima koje nosi borba protiv globalnih klimatskih promena, piše u ponedeljak finansijski portal **This is Money**.

BP je u utorak obelodanio pad profita za četvrtinu prošle godine, sa 12,7 milijardi na 9,5 milijardi dolara, ali i rast slobodnog novčanog toka iste godine za +10%, na 25,8 milijardi dolara. Dan kasnije, u sredu, izvršni direktor, Amerikanac Bob Dudley je prepustio fotelju u kojoj je sedeо deset godina Ircu Bernardu Looney-u, zadržavajući međutim svoju poziciju u odboru direktora Rosnjefta.

Jedna od najvećih promena u strategiji kompanije

Iduće nedelje, novi šef BP-a očekuje se da će najaviti jedan od najvećih pretresa u 111-godišnjoj istoriji kompanije.

Pojedinosti su ostale u tajnosti, ali se veruje da je okosnica nove strategije podređena prilagođavanju kompanije tzv. energetskoj tranziciji ka gorivima s niskim udelom ugljenika.

Indikativan odnos investitora prema uticaju kompanije na klimatske promene ilustrovan je prošlonedeljnog odlukom jednog od ulagača na tržištu, Engleske crkve, da stavi BP na crnu listu korisnika svog penzionog fonda od 2,8 milijardi funti.

Za i protiv prodaje udela u Rosnjeftu

Izvori portala su rekli da je prodaja udela od 19,75 odsto u Rosnjeftu jedan od najpraktičnijih načina na koji bi BP mogao zadržati isplatu dividendi, a istovremeno ojačati svoj pro-klimatski profil.

Finansijski direktor BP-a Brian Gilvary, koji u junu silazi sa tog položaja, demantovao je međutim tu opciju, rekavši agenciji **Reuters** da je Rosnjeft „jedan od najbližih strateških partnera“ kompanije.

BP je proizveo 3,7 miliona barela nafte i gasa dnevno prošle godine (od čega 1,1 mbd doprinosi Rosnjeft), dok je samo delić kapitalnih ulaganja od 16 milijardi dolara - između 500 miliona i 750 miliona dolara - otišlo na obnovljive izvore.

Istoriјa aktivnosti BP-a u Rusiji

Učešće britanske firme u Rusiji datira iz devedesetih godina prošlog veka kada je preuzela 10-postotni udeo u naftnoj kompaniji Sidanko. Kasnije je tu svoju imovinu spojila s tri ruske kompanije kako bi se formirao TNK-BP, 50/50 zajedničko ulaganje s konzorcijumom četiri ruska oligarha - AAR.

Bob Dudley vodio je TNK-BP od 2003, ali su napetosti s oligarsima eskalirale, što ga je prisililo da napusti Rusiju 2008. i vodi kompaniju s tajne lokacije. Na kraju je 2013. dogovorio izlazak BP-a iz kompanije TNK-BP i prodao njegov udeo Rosnjeftu u zamenu za udeo od 19,75% udela u ruskom naftašu.

Investicija BP-a od 15 milijardi USD u Rosnjeftu donosi kompaniji zaradu od samo 5 odsto godišnje", rekao je izvor finansijskog portala. "Najzad, nakon godina obećanja, BP mora započeti s povraćajem akcionarima ogromnog kapitala zaključanog u ruskoj kompaniji."

ZIMSKI ecto
DIESEL

**SPREMAN
ZA ZIMU!**

Gorivo sa poboljšanim
osobinama za vožnju
u zimskim uslovima!

- Snižena tačka smrzavanja
- Lakši start motora
- Smanjena potrošnja

Lukoilove pumpe u Belorusiji suočene sa manjkom goriva

MOSKVA - Ruska privatna naftna kompanija Lukoil saopštila je u sredu da je suočena sa manjkom goriva za svoje benzinske stanice u Belorusiji, javila je novinska agencija **RIA**.

Drugi najveći ruski proizvođač nafte navodi da su u toku pregovori sa lokalnim beloruskim rafinerijama o uklanjanju ograničenja u isporukama goriva.

Lukoil je jedan od tradicionalnih ruskih dobavljača nafte za Belorusiju, ali je zaustavio izvoz 1. januara nakon spora Moskve i Minska oko uslova isporuke nafte, prenosi **Reuters**.

Tri miliona barela na dan – nova normala američkog izvoza nafte

NUJORK - Poslednji nedelji podaci američke Uprave za informisanje o energiji (EIA) pokazuju da je američki izvoz sirove nafte prosečno iznad - obično znatno iznad - 3 miliona barela dnevno tokom 12 uzastopnih nedelja.

Energetski portal Axios navodi da je ovaj trend znak su da su tri miliona plus barela nova normala za američki izvoz sirove nafte.

Rast izvoza je omogućen velikom proizvodnjom lake nafte iz škriljaca, vrste nafte za čiju preradu mnoge američke rafinerije nisu optimizovane. To je izazvalo efekat prelaska na izvoz praćen opredeljenjem kompanija da grade nove naftovode i lučke terminale za izvoz, konstataje Axios.

Transneftu preti „račun“ od milijardu dolara zbog kontaminirane nafte

MOSKVA - Ruski naftovodni operater Transneft suočen je sa zahtevima do jedne milijarde dolara odštete vezano za prošlogodišnji slučaj transporta kontaminirane nafte magistralnim cevovodom Družba, što je preko dva puta više od procene naftovodnog monopoliste, rekli su agenciji **Reuters** izvoru iz naftne industrije.

Do 5 miliona tona ruske nafte bilo je kontaminirano na putu za srednju Evropu gasovodom Družba. Organski hloridi pronađeni su u izvoznim tovarima Urala krajem aprila prošle godine.

Transneft, u državnom vlasništvu, transporter nafte Ural u rusku baltičku luku Ust-Luga, kao i operator plinovoda Družba, izdvojio je 23 milijarde rubalja (371 milion dolara) za kompenzaciju oštećenih kupaca zagađene nafte.

Kompanija na čijem je čelu Nikolaj Tokarev, saopštila je da će platiti odštetu od najviše 15 dolara po barelu. Ali prema više naftnih kompanija, industrijskih i trgovачkih izvora, kao i prema Reuters-ovoj računici, potraživanja od kupaca zagađenog Urala u proseku iznose oko 30 do 40 dolara za barel, odnosno gotovo milijardu dolara.

Na sastanku u junu dogovoreno je da kupci poput kompanija BP, Shell, Total, Eni i PKN Orlen iznesu potraživanja prema ruskim dobavljačima, dok Transneft pristaje da snosi glavnici tog računa.

Kako je Exxon uskratio Gvajanu za 55 mlrd dolara prihoda

NJUJORK – Istraga koju je za nevladinu antikorupcijsku organizaciju Global Witness upravo pripremio *OpenOil* – vodeći provajder finansijskih usluga i saveta o prirodnim izvorima vladama širom

sveta - otkriva kako će Exxon Mobil, zahvaljujući lukrativnom naftnom sporazumu, uskratiti siromašnu karipsku državicu Gvajanu za čak 55 milijardi dolara prihoda.

U aprilu 2016. američki naftni gigant se našao u problemu. Kompanija je nešto ranije pronašla ogroman izvor nafte kod obala Gvajane u bloku Stabroek, ali je otkriće držala u tajnosti. Ispostaviće se da će polje biti jedno od najvećih otkrića nafte u svetu poslednjih godina. Ali Exxonova licenca za Stabroek je isticala za samo dve godine, pa je američkom gigantu bio hitno potreban novi dogovor.

Tako je moćna naftna kompanija požurila da agresivnim nastupom sklopi sporazum s neiskusnim zvaničnicima karipske državice zbog čijih odredbi je Gvajana - prema analizi koju je u sredu objavio OpenPil, sa sedištem u Berlinu - uskraćena za 55 milijardi dolara prihoda od nafte koja bude proizvedena iz bloka Srabroek. Ili prihoda od 1,3 milijarde dolara godišnje za zemlju sa godišnjim budžetom od 1,4 milijarde dolara.

Exxon će istovremeno iz Gvajane obezbiti čak osam procenata svoje ukupne proizvodnje nafte do 2056. Godine, satoji u analizi.

Tri dana nakon što je dobio novu licencu, Exxon je objavio svoje veliko otkriće. Global Witness piše da Gvajana mora primorati Exxon na reviziju prethodnog dogovora na bazi činjenice da je krila od vlasti i javnosti informacije o otkriću, što bi verovatno omogučilo vlasti u Džordžtaunu da pravovremeno angažeuje u pregovorima potrebne međunarodne eksperte.

Ambiciozna klimatska obećanja Equinora

OSLO – Norveška kompanija Equinor premašila je očekivanja analitičara objavivši u četvrtak manji pad profita u poslednjem kvartalu 2019. od predviđanja i istovremeno saopštila niz novih klimatskih obaveza.

Dobit pre oporezivanja u državnoj firmi pala je na 3,5 mlrd. dolara, sa 4,4 mlrd \$ u istom kvartalu 2018., ali iznad predviđanja od 3,3 mlrd \$.

Kompanija je navela da će povećati proizvodnju za sedam posto u 2020. godini zahvaljujući doprinisu divovskog polja Johan Sverdrup u Severnom moru.

Mere borbe protiv klimatskih promena

Istovremeno je Equinor najavio niz mera za borbu protiv klimatskih promena, uključujući obavezu za smanjenje ugljeničnog intenziteta iz svih emisija vezanih za kompaniju za 50 posto do 2050. Drugim rečima, do tog datuma svaka proizvedena jedinica energije imaće u proseku manje od polovine emisija CO₂ u odnosu na danas.

Portal *cityam.com* prenosi da će Equinor takođe povećati svoj kapacitet proizvodnje energije iz obnovljivih izvora na četiri do šest gigavata do 2026. godine, otprilike 10 puta više nego danas, sa ciljem od 12 do 16 gigavata do 2035. godine.

HIPLEX

HIPTEX

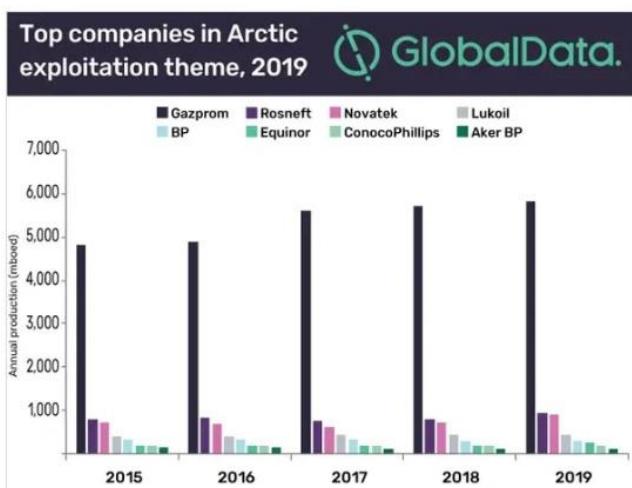
HIPREN

POLIMERI KOJI IMAJU IME

Rusija prednjači, a Gasprom dominira, u eksploataciji nafte i gasa na Arktiku

LONDON – Prema podacima konsultantske firme GlobalData, ruske i norveške kompanije proširuju svoje offshore operacije u regionu Arktika za koji se procenjuje da sadrži ogromna ležišta ugljovodonika. „Gasprom i Gasprom njeft prednjače. Gasprom njeft predviđa da će 2020. proizvesti oko 50% nafte iz arktičke regije”, kaže analitičar **GlobalData** Ravindra Puranik.

Rosneft, kroz nekoliko podružnica, radi na ambicioznom projektu Vostok Oil, koji obuhvata depozite u klasteru Vankor i obližnja otkrivena polja na Arktiku, uz predlog izgradnje tankerskog terminala na poluostrvu Tajmir.

Novatek se pojavljuje kao značajan igrač zbog ključne uloge u proizvodnji i izvozu prirodnog gase iz autonomne regije Jamalo-Nenec. Kompanija planira izgradnju dva ili tri nova terminala za utečnjeni prirodne gas (LNG) duž severne ruske obale.

U norveškom delu Arktika prevladava Equinor-ovo gasno polje Snovhit u Barentcu, a u istom moru kompanija razvija naftno polje Johan Castberg odakle očekuje početak proizvodnje do 2022. godine.

Equinor ove godine planira više bušotina na zapadnom delu Barendcovog mora pa su moguća nova otkrića, kaže ekspert GlobalData.

Indijske kompanije pred ulaskom u Vostok Oil projekat

MOSKVA - Rosneft je objavio u sredu da je u načelu dogovorio sporazum o ulasku indijskih kompanija u projekat Vostok Oil u ruskom Arktiku, prenosi Reuters.

Kako bi se u što kraćem roku utvrđili uslovi pridruživanja, strane su se složile da formiraju radnu grupu predstavnika ruskih i indijskih kompanija, navodi se u saopštenju.

Vostok oil je zajedničko ulaganje Rosnefta i privatnog proizvođača nafte Njeftegaz holdinga, sa procenjenom proizvodnjom do 100 miliona tona.

Rosneft je u saopštenju dodao da je potpisao ugovor s Indian Oil Corporation (IOC) za isporuku do 2 miliona tona nafte Indiji preko luke Novorosijsk do kraja 2020. godine.

MITAN OIL

Rekordna neto dobit OMV-a

BEČ – Austrijska naftna kompanija OMV povećala je, u poslovnoj 2019. godini, neto dobit za osam posto - na 2,15 milijardi evra.

To je, kako je u četvrtak rečeno na konferenciji za medije u Beču, najveća ikada ostvarena neto dobit. Najavljen je da će, iako je u četvrtom kvartalu zabeležen izvestan pad, dividenda biti povećana sa 1,75 na 2 evra po deonici.

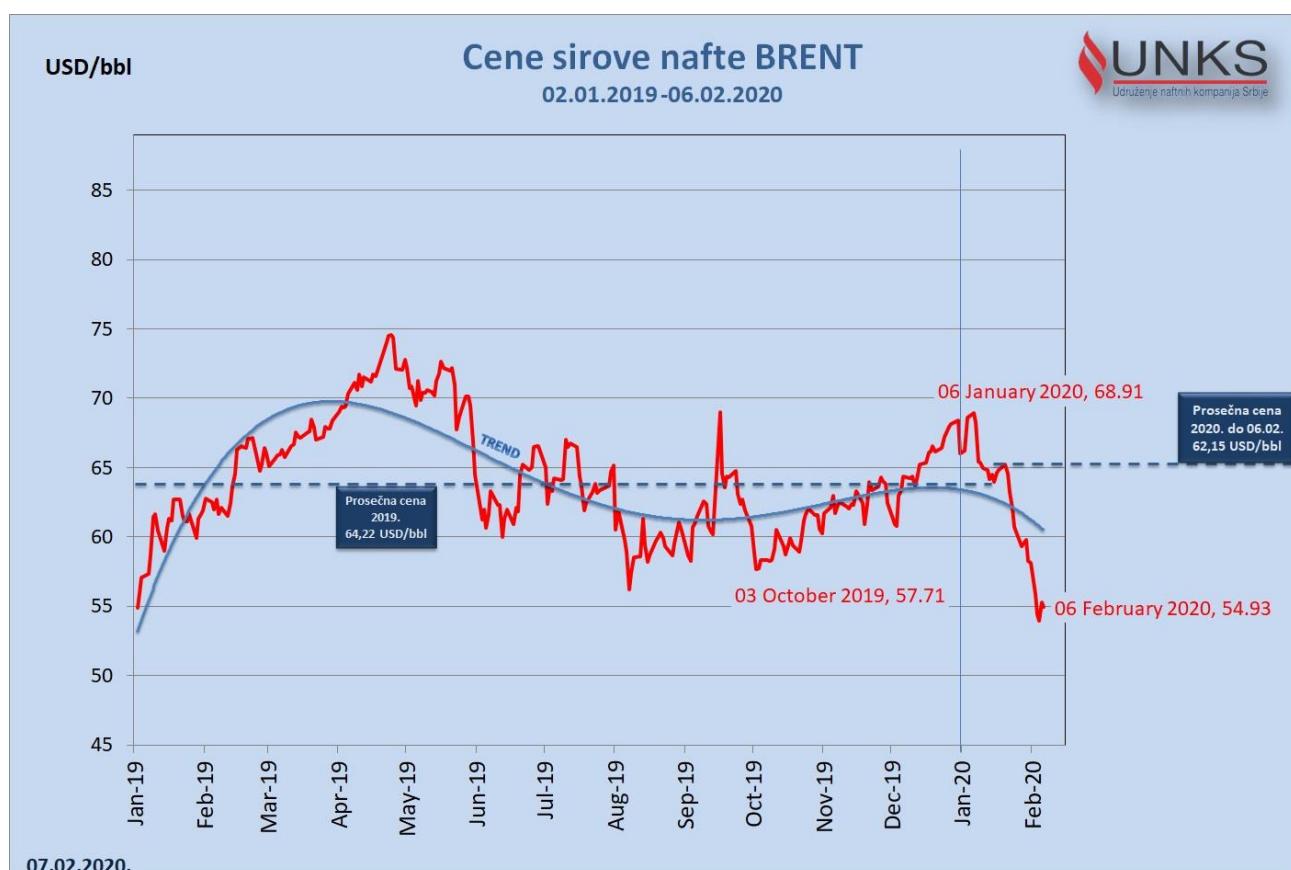
Niske cene naftе i gаса, као и niske marže rafinerija bili su prošle godine izazov za OMV, rekao je generalni direktor kompanije Rainer Seele, ali dodao da je kompanija spremna na dalji rast u ovoj godini.

USD/bbl

Cene sirove naftе BRENT 02.01.2019-06.02.2020

UNKS
Udruženje naftnih kompanija Srbije

Britanija: Od 2035. zabrana za nove benzince, dizelaše i hibridne automobile

LONDON - Velika Britanija će zabraniti prodaju novih benzinskih, dizel i hibridnih automobila od 2035, pet godina ranije nego što je planirano, što bi vodilo kraju stogodišnjeg oslanjanja postojbine industrijske revolucije na motore s unutrašnjim sagorevanjem.

Britanski premijer Boris Džonson (foto) želi da iskoristi Konferenciju UN o klimi COP26 koja je planirana za novembar ove godine u Glasgovu, radi podizanja svesti o ekološkim problemima u Ujedinjenom Kraljevstvu, piše u ponedeljak **Reuters**.

Tu konferenciju mnogi smatraju trenutkom istine za Pariski sporazum iz 2015. godine o borbi protiv globalnog zagrevanja.

Britanski korak predstavlja pobedu za električne automobile koji, ako se globalno prošire, mogu ugroziti bogatstvo proizvođača nafte i oboriti jednu od ikona kapitalizma 20. veka: Posedovanje auta, piše **Reuters**.

Gasprom nijeft: Jedinstvena tehnologija na perimetru Ačimov

MOSKVA - Gasprom nijeft je postao prva kompanija u Rusiji koja je razvila jedinstvenu tehnologiju - hibridni višestepeni fraking - da bi povećala priliv nafte na perimetru Ačimov, u sibirskom autonomnom okrugu Jamalo-Nenec, prenosi u sredu **EIN Newsdesk**.

Preduzeti radovi pokazuju početnu proizvodnju iz jednog izvora od 300 tona dnevno - tri puta više nego što se predviđalo. Očekuje se da će se ova tehnologija u budućnosti primeniti na svim Gasprom nijeftovim poljima Ačimova, što će omogućiti dodatnu proizvodnju 28 miliona tona nafte, uključujući sedam miliona tona do 2025. godine.

Hibridno drobljenje uključuje korišćenje procesnih tečnosti različitih svojstava i karakteristika. Prednost u odnosu na standardni fraking ovde leži u mogućnosti zahvatanja većih površina slojeva, zbog stvaranja dužih pukotina i veće mreže mikro pukotina (poput paučina) oko njih.

Rezultati postignuti na polju Vingajahinskoje ukazuju na početnu stopu proizvodnje tri puta veću od predviđene.

Ležišta Ačimov se nalaze na dubinama od oko 4.000 metara i imaju veoma složenu geološku strukturu. Uz to, naslage ovog ogromnog depozita karakteriše nenormalno visoki pritisak formacije (preko 600 atm), višefazna struktura, kao i prisustvo tektonskih i litoloških zaslona i teških parafina

GAS

Platts: Zašto je tranzit ruskog gasa kroz Ukrajinu drastično srezan u januaru?

LONDON - Ruske isporuke gase preko Ukrajine drastično su pale u januaru uprkos novom sporazumu sa tom zemljom koji je stupio na snagu 1. januara. Količine tranzita u proseku su iznosile samo 65 miliona kubnih metara na dan (m³/d), pokazuju podaci **S&P Global Platts**, uprkos tome što je Gasprom dogovorio za 2020. godinu količinu od 178 miliona m³/d po klauzuli *isporuči-ili-plati*.

**S&P Global
Platts**

Izvor **Platts** je rekao agenciji u sredu da je razlog pada bio taj što je Gasprom s nizom evropskih

kupaca dogovorio nove uslove za isporuku gase u iščekivanju potencijalnih poremećaja tranzita preko Ukrajine pre isteka sporazuma s Naftogazom iz 2009. godine.

Sve ove ugovore potrebno je revidirati kako bi se mesto isporuke vratilo na prethodne tačke“, kazao je izvor i dodao da je većina pregovora gotovo finalizovana.

S cenama gase na evropskim čvorištima koja su trenutno ispod €10/MWh - a predviđa se da će na leto biti još niže - ruski kupci gase, neki s ugovorenim elementima indeksacije cena na osnovu vrednosti nafte, verovatno će u januaru smanjiti nabavku na minimum nivoa predviđenih klauzulom *preuzmi-ili-plati*, što takođe objašnjava veliki pad isporuka u januaru.

Prema novom ugovoru s Naftogazom, Gasprom mora da plati sve količine koje nisu isporučene u skladu s odredbom "isporuči-ili-plati". Serhiy Makohon, čelnik novog ukrajinskog gasovodnog operatera GTSOU, rekao je da je Gasprom platilo više nego dvostruko tranzit koji je efektivno koristio u januaru - 175 miliona dolara - a avansko platilo 164 miliona dolara za tranzit u kraćem mesecu februaru.

Pod pretpostavkom da dnevni tranzitni trošak iznosi 5,65 miliona dolara, Gasprom će verovatno platiti GTSOU 2,06 milijardi dolara tokom 2020. godine.

Bugarska će tužiti Gasprom Briselu?

SOFIJA, BRISEL - Zbog nezadovoljstva Bugarske, Gasprom rizikuje ponovno otvaranje antimonopolskog slučaja koji je Evropska komisija vodila protiv njega zbog sumnje da je zloupotrebio svoj dominantan položaj na tržištu osam EU zemalja istočne Evrope, saznaće 3. februara **Euractiv**.

Prema izvorima u Sofiji, bugarska državna gasna kompanija Bulgargas spremna je da zatraži od Komisije nastavak antimonopolskog postupka protiv Gasproma sa argumentom da ruska kompanija nije ispunila jedno od svojih ključnih obećanja u zamenu za odluku Komisije da u maju 2018. obustavi istragu. To se tiče obećanja Gasproma da prilagodi cene prirodnog gase za istočnoevropske klijente prosečnim tržišnim cenama u EU, prenosi **Euractiv**.

Bulgargas navodi da je zahtev iz Sofije za pregovaranje o cenama upućen početkom avgusta prošle godine, a rok za postizanje sporazuma između dveju zemalja istekao je, bez rezultata, 120 dana kasnije (početkom decembra).

U međuvremenu, Evropska komisija objavila je službene podatke o cenama prirodnog gase na granicama u trećem tromesečju 2019., koji pokazuju da je sedam od osam zemalja obuhvaćenih istragom - Češka, Estonija, Letonija, Litvanija, Poljska, Mađarska i Slovačka - već dobilo od Gasproma smanjenje cena izvoznog gase. Bugarska je izuzetak.

U trećem tromesečju 2019., Bugarska je postala zemlja koja kupuje najskuplji gas u EU. Dostupni podaci za četvrto tromeseče verovatno će potvrditi ovu situaciju, zbog čega Bulgargas namerava da potraži zaštitu Evropske komisije.

СВЕТ ОКО НАС ПОКРЕЋЕ ЕНЕРГИЈА,
НАЈБОЉА ЈЕ ОНА КОЈА ГА ЧУВА.

ЈП "СРБИЈАГАС"

Народног фронта 12, Нови Сад, Србија
Тел: +381 21 481 1549; +381 21 481 2703
Факс: +381 21 481 1305

Evropska komisija: Izbegavajte sklanjanje dugoročnih gasnih ugovora

BEČ - Evropa ima sve potrebne kapacitete za prirodni gas i nema potrebe za novim, velikim gasovodima, rekao je na prošlonedeljnoj Evropskoj konferenciji o gasu u Beču zamenik generalnog direktora Direkcije za energiju Evropske komisije, Klaus-Dieter Borchardt.

Evropa će morati pametnije i bolje da iskoristiti postojeću gasnu infrastrukturu., dodao je on. Borchardt je rekao i da je, u sklopu evropskog Zelenog dogovora o postizanju nulte emisije ugljendioksida do 2050. potrebno izbegavati sklanjanje dugoročnih fiksnih ugovora o uvozu gasa, jer bi oni mogli da poremete realizaciju tog cilja, prenosi agencija **Montel**

Energetske politike EU više neće biti tržišno dirigovane, već prilagođene 0% CO₂ cilju do 2050. godine, rekao je Borchardt. Do 2050. neće biti uglja, a prirodni gas će morati da bude dekarbonizovan u Evropi. Srednjoročno će biti važan prelazak na zelene gasove a prirodni gas će morati da bude fleksibilniji, konstatovao je on.

Analiza: EU će uložiti 100 mlrd USD u „nepotrebnu“ gasnu infrastrukturu

PARIZ - Evropa namerava da potrošiti više od 100 milijardi evra na "nepotrebnu" infrastrukturu prirodnog gasa, povećavajući svoj uvozni kapacitet za trećinu, na uštrb klimatskih ciljeva kontinenta, navodi se u novoj analizi objavljenoj u utorak.

U prvom takvom istraživanju, istraživački centar Global Energy Monitor (GEM) proučio je predložene infrastrukturne projekte prirodnog gasa - uključujući elektrane, uvozne terminale i gasovode - širom Evropske unije i Britanije, prenosi u utorak **AFP**.

Utvrđeno je da će planirani projekti i oni u izgradnji dodati 223 milijardi kubnih metara godišnje uvoznom kapacitetu EU. Prema analizi GEM-a ovaj blok zemalja već ima uvozne gasne kapacitete gotovo dvostruko veće od potrošnje prirodnog gasa. S obzirom na to da infrastruktura poput gasovoda ima decenijski radni vek, GEM je upozorio na značajan rizik od "nasukanih" investicija, imajući u vidu da EU ulazi u proces energetske tranzicije sa fosilnih goriva.

REGION

Sada i OMV ne isključuje mogućnost izlaska iz projekta Neptun Deep

BEČ - Najambiciozni energetski projekat Rumunije, razvoj ogromnog crnomorskog gasnog polja Neptun Deep biće ponovo odložen, a jedan od razloga je namera američkog majorsa ExxonMobil da proda svoj 50-procentni udio u ovom poslu, izjavio je u četvrtak u Beču izvršni direktor OMV-a Rainer Seele.

Prodaja udela ExxonMobil-a, paritetnog partnera rumunske podfirme OMV-a, OMV Petroma, još je u preliminarnoj fazi i još se nisu pojavili novi partneri, naglasio je Seele, prenosi *Agerpres*.

Ovo je poslednje u nizu odlaganja razvoja bloka, koji je trebalo da pretvori Rumuniju u izvoznika gasa, prouzrokovani izmenama regulatornog okvira kojim su investitori cenovno i tržišno ograničeni.

Seele je rekao da su te prepreke trenutno „donekle ublažene“ i da će konačna odluka o investiranju možda biti doneta u narednih godinu dana, ako se zakonodavni okvir dodatno koriguje.

Radikalniji stav, međutim, zauzela je izvršna direktorka OMV Petroma Christina Verchere koja je prvi put je pomenula mogućnost odustajanja od projekta. „Trebaju nam izmene zakona ... U protivnom, bojim da ćemo preći iz 'kada' u 'dali' (investirati). A to bi bio ogroman gubitak za Rumuniju“, rekla je Verchere na konferenciji za novinare u Bukureštu, prenosi *Economica.net*.

FBiH priprema uvođenje ekstra poreza u delatnosti istraživanja nafte i gasa

SARAJEVO - Predstavnički dom Parlamenta Federacije BiH podržao je donošenje zakona o porezu na ugljovodonike u FBiH kojim se uvodi ekstra porez od 30 posto u delatnosti istraživanja nafte i gasa.

“Otprilike tri godine trajeće period istraživanja i onda ćemo znati koliko imamo nafte i gasa na teritoriji Federacije, pa ćemo moći da radimo kalkulacije o iznosima poreza u budućem periodu. On se neće moći naplaćivati u periodu istraživanja jer su tada većinom fiksni troškovi i nema dobiti. Kada počne proizvodnja onda ide porez”, rekla je za agenciju *Fena* pomoćnica federalne ministarke finansija Medina Dudo.

Da bi navedeno zakonsko rešenje stupilo na snagu potrebno je da ga usvoji i Dom naroda Parlamenta Federacije BiH.

Partnerstvo američkih institucija i gasovodnih operatora istočne Evrope

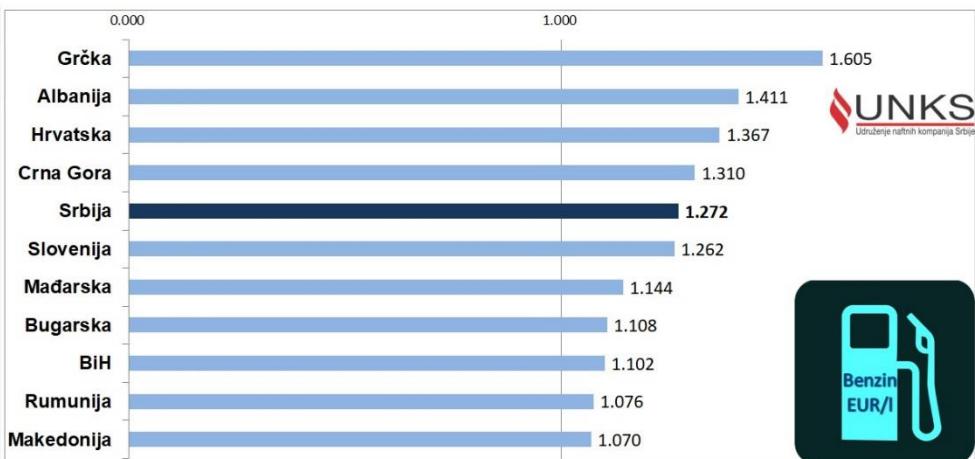
BUKUREŠT - Operatori gasnih transportnih sistema Albanije (AlbGaz), Bosne i Hercegovine (BH-Gas), Bugarske (Bulgartransgas), Crne Gore (Montenegro Bonus), Grčke (DESFA), Hrvatske (Plinacro), Rumunije (Transgas), Slovačke (Eustream), kao i Ministarstva privrednog razvoja vlasti u Prištini potpisali su 28. januara sa Udruženjem za energiju SAD (USEA) Memorandum o razumevanju za Partnerstvo za razvoj mreže prirodnog gasa istočne Europe (EE-NGP), javlja u sredu *SEEbiz*.

Partnerstvo su utemeljili Američka Agencija za međunarodni razvoj (USAID), USEA i nadležna ministarstva i operatori gasnih transportnih sistema iz zemalja istočne Europe kako bi se izgradio održivi model za razvoj i korišćenje prvih zajedničkih regionalnih modela planiranja transporta gasa.

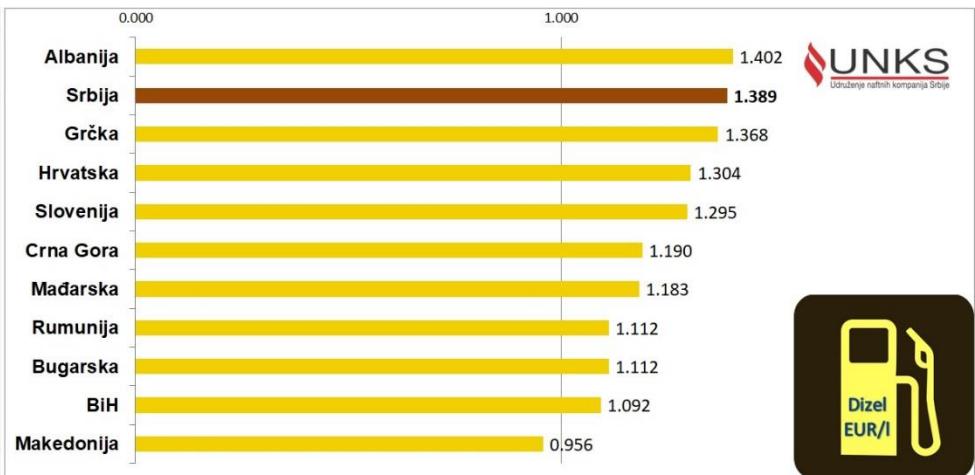

Prosečne maloprodajne cene goriva u zemljama regionala 03.02.2020. izraženo u EUR po srednjem kursu nacionalnih banaka

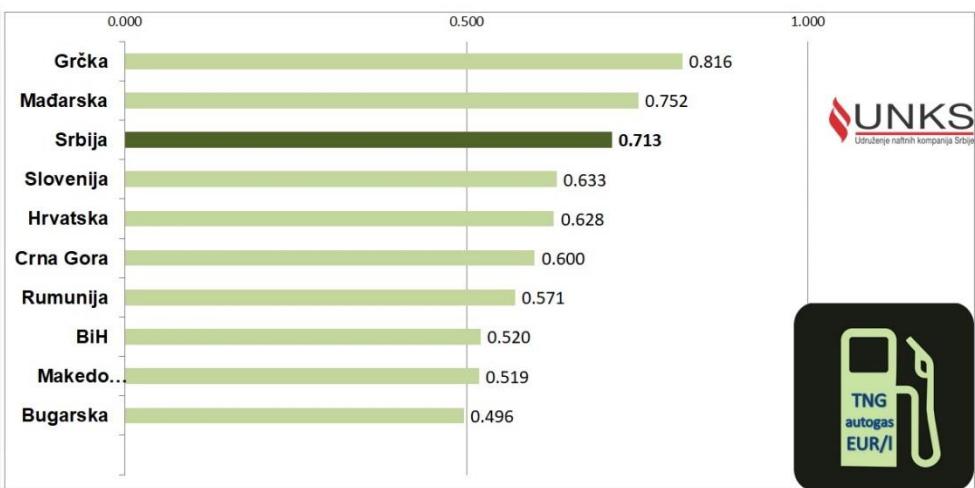
Benzin BMB 95 EN228 (EUR/l)		
UNKS	BMB 95 (EN 228)	u odnosu na prosečnu cenu regionala
Grčka	1.605	28.61%
Albanija	1.411	13.03%
Hrvatska	1.367	9.58%
Crna Gora	1.310	4.97%
Srbija	1.272	1.96%
Slovenija	1.262	1.15%
Mađarska	1.144	-8.30%
Bugarska	1.108	-11.23%
BiH	1.102	-11.69%
Rumunija	1.076	-13.80%
Makedonija	1.070	-14.27%
Prosečna cena u regionalu	1.248	

Dizel EN590 (EUR/l)		
UNKS	Evo dizel (EN 590)	u odnosu na prosečnu cenu regionala
Albanija	1.402	15.09%
Srbija	1.389	13.99%
Grčka	1.368	12.27%
Hrvatska	1.304	7.02%
Slovenija	1.295	6.30%
Crna Gora	1.190	-2.34%
Mađarska	1.183	-2.90%
Rumunija	1.112	-8.75%
Bugarska	1.112	-8.77%
BiH	1.092	-10.40%
Makedonija	0.956	-21.50%
Prosečna cena u regionalu	1.219	

TNG Autogas EN589 (EUR/l)		
UNKS	TNG autogas (EN 589)	u odnosu na prosečnu cenu regionala
Grčka	0.816	30.60%
Mađarska	0.752	20.36%
Srbija	0.713	14.07%
Slovenija	0.633	1.23%
Hrvatska	0.628	0.49%
Crna Gora	0.600	-3.97%
Rumunija	0.571	-8.53%
BiH	0.520	-16.71%
Makedonija	0.519	-16.97%
Bugarska	0.496	-20.58%
Prosečna cena u regionalu	0.625	

NEDELJA U SVETU NAFTE I GASA

deo izdavačke delatnosti NNKS WPCSERBIA

Autor, urednik, dizajn: Dušan Daković

Informacije objavljene u ovom pregledu ne treba nužno tumačiti kao stav, ili opredeljenje NNKS prema temama kojima se bave